

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Ontwikkeling Pluimveehouderij Kempisweg 1a te Kelpen-Oler

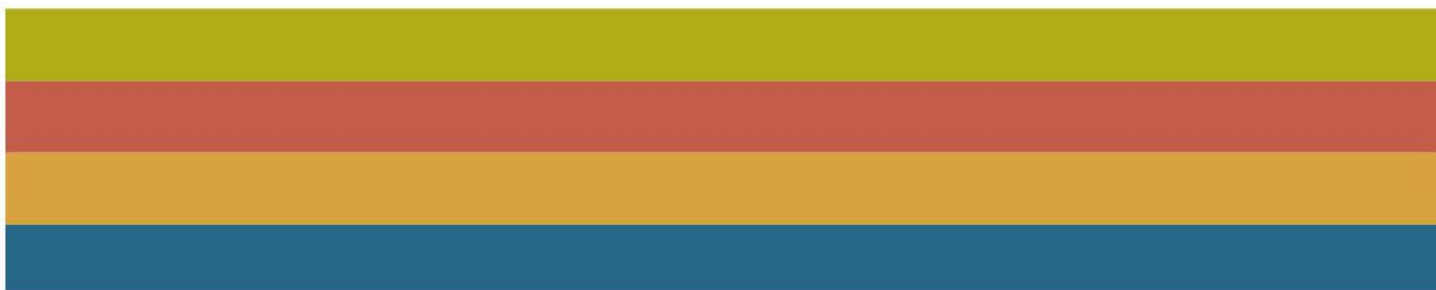
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

8 juli 2021 / projectnummer: 3558

35 JAAR

onafhankelijk en deskundig advies

1 Advies over het MER in het kort

Maatschap Orbon–Winters heeft een pluimveehouderij in Kelpen–Oler. Het bedrijf wil vier van de vijf bestaande stallen vervangen door drie nieuwe stallen. Het voornemen is om in totaal 80.000 scharrelvleeskuikens, 125.000 vleeskuikens óf 230.000 opfokhennen te gaan houden, afhankelijk van de ontwikkeling van de markt voor de verschillende soorten. Voor het besluit hierover zijn de milieugevolgen onderzocht in een milieueffectrapport (MER). De gemeente Leudal heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (de Commissie) gevraagd te adviseren over het MER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Wat blijkt uit het MER?

Het MER brengt met berekeningen de milieugevolgen in beeld van de drie bedrijfssituaties, waartussen het bedrijf wil kunnen schakelen. Per bedrijfssituatie vergelijkt het MER drie technieken die de effecten op de omgeving beperken: warmtewisselaars met 31% reductie van de fijnstofuitstoot, warmtewisselaars met 50% reductie en chemische luchtwassers.

Ondanks dat de initiatiefnemer meer dieren wil houden die samen meer geuremissie veroorzaken, neemt de geurbelasting op de omgeving af bij alle alternatieven. Dat komt door een andere manier van ventileren dan in de huidige stallen. De fijnstofconcentratie neemt het meest af bij gebruik van warmtewisselaars met 50% reductie. Bij alle alternatieven komt minder stikstof op beschermde natuurgebieden terecht dan nu is vergund. Over volksgezondheid concludeert het MER dat de risico's bij de alternatieven voldoende worden voorkomen.

Toepassing van warmtewisselaars is volgens het MER het meest wenselijk, omdat die het meest positieve milieueffect hebben. Ook hebben de warmtewisselaars volgens het MER een positief effect op de diergezondheid. De kosten van de 50%-warmtewisselaar zijn hoger dan de kosten van de 31%-warmtewisselaar, maar de milieueffecten zijn gunstiger. Daarom kiest de initiatiefnemer voor de 50%-warmtewisselaars als voorkeursalternatief (VKA).

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER geeft veel informatie over het voornemen. Verder is het onderzoek naar milieueffecten onder de wettelijke normen volledig (dus naar een hoger beschermingsniveau van het milieu dan de wet vereist). Omdat de geuremissie toeneemt, maar de geurbelasting op de omgeving door andere ventilatie afneemt, benadrukt de Commissie dat het van groot belang is dat het ventilatiesysteem goed blijft functioneren. Dit zal met name voor de twee meest dichtbijgelegen woningen voortdurend een aandachtspunt zijn.

Op een aantal andere onderdelen is de Commissie kritischer. Zo doet het MER een aantal uitspraken over het (ontbreken van een) verband tussen pluimveehouderijen en gezondheidseffecten voor omwonenden, waaronder het risico op luchtwegaandoeningen. Die uitspraken zijn gebaseerd op slechts een deel van de beschikbare relevante onderzoeken, waardoor de Commissie ze niet kan onderschrijven. **Daarnaast signaleert de Commissie dat op een aantal punten informatie ontbreekt. Zij acht deze informatie essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over de pluimveehouderij.** Zij adviseert om het MER aan te vullen door:

- de **samenvatting** completer te maken:

- met een onderbouwing van de keuze voor het VKA op alle relevante milieuaspecten, en
- met de stappen die de initiatiefnemer zet om de volksgezondheid beter te beschermen, aangezien dit een eigen doelstelling is;
- het **VKA** beter te onderbouwen, met een beschrijving op welke milieuaspecten en met welke maatstaf alternatieven zijn vergeleken, en hoe de doelen van de initiatiefnemer in het VKA zijn uitgewerkt;
- ook andere **emissiebeperkende alternatieven** in beeld te brengen, of te motiveren waarom deze geen optie zijn, zodat realistische opties voor het beperken van de milieueffecten niet gemist worden;
- de **mogelijke geurbelasting** volledig in beeld te brengen:
 - met de uittredesnelheden van lucht in de referentiesituatie,
 - met de ontwikkeling van de belasting tijdens de gefaseerde aanlegfase, en
 - met een **worst-case-situatie** (een groter deel van de lucht verlaat de stal met lagere snelheid rechtstreeks via de overdekte uitloop);
- de effecten op de **volksgezondheid** vollediger in beeld te brengen, door te onderbouwen dat de advieswaarde voor endotoxinen niet wordt overschreden;
- ten behoeve van de uitvoerbaarheid:
 - op de juiste wijze **de gezondheidsmaatregelen** en het beoogde **huisvestingssysteem voor opfokhennen** in te tekenen, en
 - de **effecten op huismussen en de diverse soorten vleermuizen** te beschrijven en te laten zien in hoeverre maatregelen effecten kunnen voorkomen;
- te beschrijven hoe met **leemten in kennis** over de emissies bij trager groeiende vleeskuijken in een stal met overdekte uitloop wordt omgegaan, zodat mogelijke consequenties van onzekerheden beoordeeld kunnen worden.

De ontwerpbesluiten van het bevoegd gezag zijn op dit moment nog niet beschikbaar. De Commissie wijst er daarom op dat het bevoegd gezag zelf nog na moet gaan of het MER, het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning goed op elkaar aansluiten.

Figuur 1: Bestaande stallen met in oranje de gewenste nieuwe stallen (bron: MER, p. 12)

Aanleiding MER

Voor de wijziging van de pluimveehouderij is aanpassing van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Leudal nodig en een omgevingsvergunning. De wijziging van de pluimveehouderij is opgenomen in categorie C14 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Daarom geldt een verplichting om zowel een plan-MER als een project-MER te maken. Voor het gecombineerde plan- en project-MER wordt één procedure doorlopen.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad (voor het bestemmingsplan) en het college van burgemeester en wethouders (voor de omgevingsvergunning) van de gemeente Leudal – besluit over de wijziging van de pluimveehouderij.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer [3558](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en geeft zij adviezen voor de op te stellen aanvulling. Deze adviezen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming. De Commissie doet ook een aantal aanbevelingen. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming, nu en in de toekomst, te verbeteren.

2.1 Samenvatting

Voor omwonenden en bestuurders is de samenvatting van het MER belangrijk. Deze moet een afspiegeling zijn van het MER en de belangrijkste zaken goed en compleet weergeven. Voor dit MER geldt dat zeker omdat het drie bedrijfssituaties en drie technieken met twee referentiesituaties vergelijkt. Dat gebeurt consequent, maar die opzet maakt het MER niet altijd gemakkelijk leesbaar. Een aantal onderdelen ontbreekt in de samenvatting:

- De samenvatting geeft geen helder beeld van de wijze waarop milieubelangen een rol hebben gespeeld bij de keuze voor het VKA. Over die keuze wordt alleen gesteld dat de 50%-warmtewisselaars de grootste afname in fijnstofconcentratie veroorzaken.¹
- Een doelstelling van de initiatiefnemer is om stappen te zetten in het beschermen van de volksgezondheid.² In de samenvatting ontbreekt dit aspect. Informatie daarover, zoals over geur, fijnstof en mitigerende maatregelen, staat in aparte paragrafen van het MER.

De Commissie adviseert daarom om de samenvatting van het MER aan te vullen met

- een onderbouwing hoe alle relevante milieubelangen een rol hebben gespeeld bij de keuze voor het VKA;
- een beschrijving van de stappen die de initiatiefnemer zet om de volksgezondheid beter te beschermen en van de wijze waarop deze stappen bijdragen aan zijn doelstellingen.

¹ Zie hierover ook paragraaf 2.2 van dit advies.

² Zie paragraaf 2.3.1 van het MER.

2.2 Voorkeursalternatief

Het MER vergelijkt in hoofdstuk 7 de alternatieven en concludeert welk alternatief de voorkeur heeft (het VKA). Het MER vergelijkt de alternatieven op stikstofdepositie, geurbelasting, fijnstofconcentratie, investeringskosten en bedrijfsvoering. Het MER concludeert dat alternatief 2 (50%-warmtewisselaars) het meest wenselijk is.

Het MER bevat geen beoordelingskader waarin wordt uiteengezet hoe de alternatieven ten opzichte van elkaar worden gewogen. Het ontbreken daarvan leidt tot de volgende onduidelijkheden in de alternatievenvergelijking en de vormgeving van het VKA:

- Het MER maakt niet duidelijk waarom de alternatieven alleen zijn vergeleken op stikstof, geur en fijnstof, en niet op andere milieuaspecten. De Commissie denkt bijvoorbeeld aan een vergelijking van alternatieven op energieverbruik.
- De beschrijving bij tabel 63 hanteert verschillende maatstaven. Het MER vindt de alternatieven op stikstofdepositie niet onderscheidend, omdat de depositie bij alle alternatieven afneemt. Alternatief 3 veroorzaakt echter minder stikstofdepositie dan de andere alternatieven. In het MER ontbreekt een verklaring waarom alternatief 3 dan op stikstofdepositie niet onderscheidend is van alternatieven 1 en 2. Bij geur en fijnstof maakt het MER een dergelijk onderscheid tussen de alternatieven wel.³
- Het MER geeft niet aan hoe de doelen van de initiatiefnemer, waaronder het zetten van stappen in het beschermen van de volksgezondheid, energiezuinigheid, maatschappelijk verantwoord ondernemen en circulaire landbouw een plek hebben gekregen in het VKA.⁴

De Commissie adviseert daarom om het MER, bijvoorbeeld via een beoordelingskader, aan te vullen met:

- een onderbouwing welke milieuaspecten een rol spelen in de alternatievenvergelijking;
- een consistente vergelijking tussen de alternatieven, waarbij steeds dezelfde maatstaf wordt gehanteerd (bijvoorbeeld de grootste toe- of afname per milieuaspect);
- een uitwerking van de doelen van de initiatiefnemer in het VKA.

2.3 Selectie van alternatieven

Het MER onderbouwt goed waarom twee soorten warmtewisselaars en chemische luchtwassers alternatieven zijn.⁵ Andere alternatieven voor beperking van fijnstofemissie (zoals een ionisatietechniek) en ammoniakreductie (zoals buizenverwarming⁶) worden niet vergeleken, naast of in plaats van de drie gekozen alternatieven. Die maatregelen zijn ook realistische opties om de milieueffecten, waaronder de effecten op de volksgezondheid, te beperken. Het MER maakt niet duidelijk waarom die voor deze pluimveehouderij niet zijn uitgewerkt.⁷

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER ook andere emissiebeperkende alternatieven in beeld te brengen, of te motiveren waarom deze op voorhand geen optie zijn.

³ Bij deze milieuaspecten zijn de effecten van alternatieven 1 en 2 minder groot dan bij alternatief 3 en scoren deze alternatieven ook beter dan alternatief 3. Wordt diezelfde maatstaf bij stikstofdepositie gehanteerd, dan vermoedt de Commissie dat alternatief 3 op het gebied van stikstof wel onderscheidend zou zijn.

⁴ Zie voor deze doelen paragraaf 2.3.2 van het MER.

⁵ Zie de paragrafen 5.5 en verder van het MER.

⁶ E 5.15, stal met buizenverwarming, met een emissie van 12 gram per dierplaats per jaar, eventueel in combinatie met een luchtwasser én een warmtewisselaar.

⁷ Zie ook de toets van reikwijdte en detailniveau van het MER door de gemeente Leudal, van 22 november 2018.

2.4 Geurbelasting voor omwonenden

Ventilatiesysteem in de referentiesituatie

Door de toename in dieraantallen beschrijft het MER dat de totale geuremissie van het voor- nemen toeneemt ten opzichte van de referentiesituatie. Vanwege het toepassen van andere ventilatiesystemen⁸ neemt de geurbelasting voor omwonenden echter af. De effecten zijn goed berekend. De Commissie constateert en benadrukt wel dat het voor de bescherming van de volksgezondheid van groot belang is dat het ventilatiesysteem goed blijft functioneren.

Het MER beschrijft alleen niet volledig hoe de geurbelasting in de referentiesituatie is bere- kend. Onduidelijk is waarop de uittredesnelheid in de referentiesituatie is gebaseerd en welke veranderingen leiden tot aangepaste snelheden in de beoogde situatie. Zo is onduidelijk of de ventilatiekokers luchtkappen hebben. Die informatie is nodig om te onderbouwen in welke mate de geurbelasting afneemt.

De Commissie adviseert daarom om het MER aan te vullen met een onderbouwing van de geuremissie en wijze van ventilatie in de referentiesituatie (zowel vergund als feitelijk indien deze niet gelijk zijn).

Overbelaste situatie gedurende de aanlegfase

In de bestaande situatie is bij één of twee woningen de geurbelasting hoger dan de norm voor maximale voorgrondbelasting. De initiatiefnemer wil met het aanpassen van het ventila- tiesysteem de overbelaste situatie uiteindelijk opheffen, maar zal de nieuwe stallen verspreid over meerdere jaren bouwen. Onduidelijk is of de geurbelasting in de gefaseerde aanlegfase ook te hoog blijft. Op grond van de BBT-conclusies moet een bedrijf dan over een geurbe- heersplan beschikken.

De Commissie adviseert daarom om in een aanvulling op het MER in beeld te brengen hoe de geurbelasting zich in de gefaseerde aanlegfase ontwikkelt.

Geurbelasting in een worst-case-situatie

Het MER volgt de handleiding van V-Stacks-vergunning, ook wat betreft de aanwezigheid van de overdekte uitloop. Momenteel is echter sprake van een geur-overbelaste situatie. Bij vleeskuikens is bekend dat overlastsituaties vooral in de tweede helft van de groeiperiode ontstaan, als de geuremissie toeneemt. Dit effect is sterker in combinatie met een overdekte uitloop waarbij ongecontroleerde emissies kunnen optreden: een groter deel van de emissie verlaat rechtstreeks de overdekte uitloop met een lage luchtsnelheid (en niet via de stalventi- latoren). Het MER moet de effecten van deze potentiële situatie in beeld brengen.

De Commissie adviseert om het MER aan te vullen met een berekening van de geurbelasting in de situatie dat het emissiepunt bij de overdekte uitloop zwaarder weegt, bijvoorbeeld dat de helft van de emissie met een lagere luchtsnelheid de overdekte uitloop verlaat.

Actuele versie Gebruikershandleiding V-stacks Vergunning

Recent is een nieuwe versie van de Gebruikershandleiding van V-stacks Vergunning (versie 2020) verschenen. Afhankelijk van het moment van besluitvorming dient het bevoegd gezag

⁸ Met een verticale in plaats van horizontale verspreiding van de lucht.

het besluit te baseren op deze nieuwe versie. Dat is bijvoorbeeld relevant vanwege de gewijzigde invoerinstruction voor stuwbakken.

2.5 Effecten op de volksgezondheid

Relatie tussen fijnstof en gezondheid

Het MER bevat een overzicht van informatie over effecten op de volksgezondheid op basis van bestaande rapporten. Het MER concludeert dat er in het algemeen geen verband meer lijkt te zijn tussen de aanwezigheid van een pluimveehouderij en het risico op luchtwegaandoeningen. Voor pluimveebedrijven zijn er echter ook aanwijzingen dat fijnstof en componenten daarvan (onder andere endotoxinen) mensen gevoeliger maken voor luchtweginfecties.⁹ De Commissie beveelt daarom aan om het MER aan te vullen met conclusies uit onderzoeken over dit verband, zodat een evenwichtiger beeld ontstaat.¹⁰

Advieswaarden endotoxinen

Meer specifiek stelt het MER dat de verspreiding van endotoxinen sterk gerelateerd is aan de verspreiding van fijnstof. Vervolgens beschrijft het MER dat mitigerende maatregelen de fijnstofconcentratie en dus ook de verspreiding van endotoxinen zullen beperken. Een onderbouwing van het verband tussen het beperken van fijnstofemissies en het beperken van endotoxine-emissies ontbreekt. Daardoor is niet controleerbaar in hoeverre de advieswaarde van 30 endotoxine units (EU) per kubieke meter (m³) voor endotoxinen wel of niet overschreden wordt. Bijvoorbeeld met het Endotoxine toetsingskader¹¹ is dat wel te bepalen.

De Commissie adviseert daarom om het MER aan te vullen met een onderbouwing dat de advieswaarde van 30 EU/m³ niet wordt overschreden.

2.6 Intekenen gezondheidsmaatregelen en huisvestingssysteem

De Commissie constateert dat de milieutekening nog niet volledig is.¹² Het MER somt een aantal maatregelen op om gezondheidsrisico's te beperken.¹³ Een deel van deze maatregelen is niet ingetekend. Het gaat bijvoorbeeld om de spoelplaats voor voertuigen en de hygiënesluis. Op basis van de milieutekening is daardoor niet na te gaan in hoeverre deze maatregelen realiseerbaar zijn. Verder is het beoogde huisvestingssysteem voor opfokhennen, E 1.8.3.1 (volièrehuisvesting), ook niet ingetekend. Daardoor is niet te controleren in hoeverre dat systeem inpasbaar is, en dus of dit deel van het voornemen uitvoerbaar is.

De Commissie adviseert daarom om de milieutekening bij het MER aan te vullen met de gezondheidsmaatregelen en het beoogde huisvestingssysteem voor opfokhennen.

⁹ Zie [Onderzoeken onder omwonenden van veehouderijen | RIVM](#) voor de literatuur hierover, waaronder Radon et al. (2017), Loftus et al. (2015) en Schinasi et al. (2013). En zie de [GGD-richtlijn medische milieukunde Veehouderij en gezondheid](#).

¹⁰ Overigens kan de Commissie de conclusie uit paragraaf 6.7.4. van het MER niet volgen dat mede vanwege het ontbreken van een landelijk toetsingskader voor gezondheid de risico's voor de menselijke gezondheid voldoende zijn voorkomen. Het al dan niet bestaan van een toetsingskader heeft daar geen invloed op.

¹¹ Zie ook de toets van reikwijdte en detailniveau van het MER door de gemeente Leudal, van 22 november 2018.

¹² Bijlage 13 bij het MER.

¹³ Pagina 101 van het MER.

2.7 Effecten op de natuur

Soortenbescherming

Het MER heeft als bijlage een Quick Scan Flora en Fauna.¹⁴ Een conclusie van deze scan is dat de locatie geschikt is als verblijfplaats voor de huismus en diverse soorten vleermuizen.¹⁵ Ook is het gebied geschikt als foerageergebied voor deze soorten. De Quick Scan beschrijft welke verboden uit de Wet natuurbescherming mogelijk worden overtreden door het voornemen. Volgens het MER is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van huismussen en vleermuizen, de invloed van het plan op deze soorten en mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie onderschrijft dat het nadere onderzoek naar de aanwezigheid van huismussen en vleermuizen voorafgaand aan de aanvragen voor de omgevingsvergunningen uitgevoerd kan worden. Desondanks moet het MER onderzoeken in hoeverre zicht is op uitvoerbaarheid van het project voor het geval deze soorten worden aangetroffen. In het MER ontbreekt die beschrijving per soort en ontbreekt ook een beschrijving van mitigerende maatregelen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER te onderzoeken of het voornemen daadwerkelijk uitvoerbaar is, door te beschrijven:

- in hoeverre de staat van instandhouding van de huismus en van de diverse soorten vleermuizen door het voornemen mogelijk verslechtert;
- welke maatregelen mogelijk zijn om negatieve effecten per soort te voorkomen.

Gebiedsbescherming

Het Natura 2000-gebied Leudal en het Natura 2000-gebied Sarsven en De Banen zijn overbelast door een teveel aan stikstof. Dan leidt elke toename, hoe gering ook, tot de conclusie dat significante gevolgen niet zijn uit te sluiten. Met een AERIUS-berekening brengt het MER de effecten van het voornemen in beeld. Uit de berekeningen blijkt dat het voornemen leidt tot een afname van stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

De berekeningen zijn grotendeels goed uitgevoerd. Het MER hanteert de juiste referentiesituatie (de eerder verleende onherroepelijke natuurvergunning). Verder gaat het MER uit van slopen en bouwen van alle stallen in één jaar, terwijl de initiatiefnemer daar meerdere jaren voor wil gebruiken. De beschreven aanlegfase kan daarom worden gezien als 'worst case'.

Toch heeft de Commissie enkele opmerkingen bij de stikstofberekening:

- Het aantal verkeersbewegingen en het bijbehorende brandstofverbruik zijn realistisch, maar niet nader onderbouwd.
- Het is niet duidelijk waarom bij mobiele bronnen de cilinderinhoud niet opgegeven is en het aantal uren stationair draaien 0 is.
- Bij de berekening van de depositie-effecten van de emissietoename door verkeer houdt het huidige AERIUS-model geen rekening met stikstofdepositie verder dan vijf kilometer van de bron. In recente jurisprudentie is aangegeven dat daarmee mogelijk effecten op grotere afstand over het hoofd zijn gezien. Dat zou betekenen dat depositietoenames op omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand zijn uit te sluiten.

¹⁴ Overigens regelt de Wet natuurbescherming de bescherming van soorten en niet meer – zoals het MER vermeldt – de Flora- en faunawet.

¹⁵ Bijlage 10, de Quick Scan Flora en Fauna, bij het MER vermeldt de volgende vleermuissoorten: baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, grijze grootvleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

De Commissie verwacht niet dat het aanvullen van de depositieberekeningen leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie. Daarom beschouwt de Commissie de missende onderbouwingen en berekeningen niet als essentiële ontbrekende informatie. Wel beveelt zij aan om de depositieberekeningen bij het MER op de genoemde punten aan te vullen en nader te onderbouwen. Ook beveelt zij aan om bij de besluitvorming over het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning een herberekening uit te voeren met de meest actuele versie van het AERIUS-model.

2.8 Leemten in kennis

Er is nog weinig (wetenschappelijke) kennis beschikbaar over de emissies van onder meer fijnstof, geur en ammoniak door trager groeiende vleeskuikens. Er zijn nog geen officiële emissiecijfers, maar er is wel literatuur die wijst op hogere emissies dan bij vleeskuikens in de reguliere houderijen.¹⁶ Ook het effect van een overdekte uitloop op deze emissies is niet bekend. De toegepaste emissiefactoren zijn nu gebaseerd op het houden van reguliere vleeskuikens. In dit kader mist een beschouwing van deze leemten in kennis. Dat kan bijvoorbeeld met een gevoeligheidsanalyse.

De Commissie adviseert om het MER aan te vullen door voor trager groeiende vleeskuikens in beeld te brengen wat hogere emissiefactoren (kunnen) betekenen voor de omgeving en welke onzekerheden daaraan verbonden zijn.

2.9 Veiligheid van dieren bij calamiteiten

Ten aanzien van de brandveiligheid geeft het MER aan dat wordt voldaan aan de (strengere) eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV)¹⁷. Daarnaast noemt het MER een aantal maatregelen om het ontstaan en de uitbreiding van brand te voorkomen¹⁸ en ook de schade door brand te beperken. Hierbij worden ook brand- en rookdetectie en brandbestrijdings- en blusvoorzieningen genoemd en de aanwezigheid van een noodstroomaggregaat.

Het is niet duidelijk waaruit het detectiesysteem bestaat en of dat ook in de dierruimten wordt toegepast. Ook voor de blusvoorzieningen is niet duidelijk of deze ook in de dierruimten geïnstalleerd worden. Het uitvallen van de stroomvoorziening kan per stal apart geregeld worden, zodat bij brand in een van de stallen de ventilatie in de andere stallen blijft functioneren. Tijdens het startgesprek over het advies is aangegeven dat de plannen nog niet zijn beoordeeld door de brandweer. De Commissie beveelt daarom aan om voorafgaand aan de beoordeling door de brandweer een meer in detail uitgewerkt brandveiligheidsplan op te stellen.

¹⁶ Ellen, H., N. Ogink, J. Huis in 't Veld (2020), Resultaten geur- en fijnstofmetingen vleeskuikens BeterLeven1Ster; Indicatieve metingen tijdens een enkele ronde. Wageningen Livestock Research, Rapport 1206.

¹⁷ Pagina 101 van het MER.

¹⁸ Pagina 110 en 111 van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het voornemen op 4 mei 2021 besproken met het bevoegd gezag en de initiatiefnemer. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Annemie Burger (voorzitter)
ing. Hilko Ellen
drs. Renske Nijdam
mr. Roel Sillevius Smitt (secretaris)
drs. Rob van Woerden

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Een bestemmingsplan en een omgevingsvergunning.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit “de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens”. Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluiten

De gemeenteraad (voor het bestemmingsplan) en het college van burgemeester en wethouders (voor de omgevingsvergunning) van de gemeente Leudal.

Initiatiefnemer besluiten

Maatschap Orbon-Winters.

Bevoegd gezag m.e.r.-procedure

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie gemeld geen zienswijzen of adviezen te hebben ontvangen.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3558](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

